

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **M. H.,**
státní příslušnost Ukrajina,
zastoupený Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem
se sídlem 702 00 Ostrava, Purkyňova 6

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 1. 2021 č. j. OAM-165/LE-VL17-VL11-2020, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal přezkoumání v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto, že jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany se podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zamítá jako zjevně nedůvodná. Žalobce namítal, že žalovaný své závěry založil pouze na obecných zprávách o zemi původu, aniž by se dostatečně zabýval jeho individuální situací a specifiky jeho konkrétního případu. Žalobce poznamenal, že v průběhu pohovoru uvedl, že na Ukrajině mu vyhrožuje mafie a tedy se obává v případě návratu o své zdraví a život. Žalobce odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 23/2013 – 19, z něhož plyne, že v případě aplikace institutu zjevné nedůvodnosti žádosti o mezinárodní ochranu je třeba k individuálnímu případu přistupovat opatrně a obezřetně. Postup žalovaného, který jeho případ zhodnotil bez konkrétní individualizace týkající se minulosti a styků s ruskou armádou, výše uvedeným měřítkům v žádném případě nemohl dostat. V případě návratu bude pronásledován soukromými osobami, které mu vyhrožují, a to jenom z důvodu, že upadl do dluhové pasti a peníze dluží příslušníkům ukrajinské kriminální scény. Toto tvrzení však neměl jak dokázat, což vyplývá z logiky věci a ze zjevně omezených možností, neboť je omezen na osobní svobodě. Zdůraznil, že na Ukrajině není zaveden účinný systém, který by odhaloval, stíhal a trestal jednání, jemuž byl ze strany soukromých osob na Ukrajině vystaven. Systém jej není schopen ochránit před ohrožením ze strany třetích osob. Uvedl, že Ukrajina patří mezi nejkorumpovanější státy. Ukrajinskou policii nelze považovat za bezpečnostní sbor poskytující potřebný nestranný a alespoň zčásti efektivní přístup k potírání a předcházení kriminality. Obecná možnost využití ochrany před svévolnou hrozbou vážné újmy ze strany soukromých subjektů se stává zcela iluzorní. V případě Ukrajiny není možné institut bezpečné země aplikovat zcela mechanicky a bez bližších pochyb, a to i z toho důvodu, že Ukrajina byla přidána na seznam bezpečných zemí teprve vyhláškou č. 68/2019 Sb. ze dne 23. 3. 2019, přičemž cíleně bylo rozhodnuto o různém režimu jednotlivých částí tohoto státu.
2. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal především na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Konstatoval, že poslední adresa bydliště žalobce ve vlasti byla v obci S. – P., T. oblast na Ukrajině. Žalobce tedy pochází z oblasti, která je pod správou ukrajinské ústřední vlády a nevztahuje se na ni výjimka definovaná ve vyhlášce č. 328/2015 Sb. V průběhu řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je legalizace jeho dalšího pobytu v České republice a obavy z návratu na Ukrajinu kvůli dluhům, které tam má. Žádost o udělení mezinárodní ochrany žalobce podal až po svém zajištění policií. Žalobce neuvedl žádnou okolnost, která by nasvědčovala tomu, že by v jeho případě nebylo možno považovat Ukrajinu za bezpečnou zemi původu. Žalovaný shledal na základě informací o politické situaci a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině a na základě výpovědi žalobce, že v případě žalobce lze Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu zákona o azylu, neboť žalobce potvrdil, že nikdy ve vlasti neměl žádné problémy s ukrajinskými státními a bezpečnostními složkami a ani kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k určité sociální skupině či politickému přesvědčení. Potvrdil, že nikdy nebyl ve své vlasti trestně stíhán. O mezinárodní ochranu žádá kvůli dluhu na Ukrajině. Žalobce neprokázal ani v rámci svých tvrzených problémů plynoucích z obav z jednání soukromých osob, že v jeho případě nelze Ukrajinu za takovou zemi považovat. Žalovaný považuje žalobcem prezentované potíže na Ukrajině za azylově irelevantní a plně řešitelné za pomoci ukrajinského právního

řádu, jak popsal v napadeném rozhodnutí. Žalobce má možnost v případě jakýchkoliv problémů v zemi původu využít ochrany kompetentních orgánů vlasti, a to v rámci institutu Úřadu ombudsmana. 27. 11. 2018 začal na Ukrajině fungovat Státní úřad pro vyšetřování, který má mj. vyšetřovat trestné činy příslušníků vyšetřovacích orgánů. Obecné tvrzení žalobce, že na Ukrajině je korupce, samo o sobě nedokládá, že by v jeho případě nebylo možno považovat Ukrajinu za bezpečnou zemi původu.

3. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). V souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl soud o žalobě bez nařízení jednání.
4. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 30. 11. 2020 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Následně poskytl údaje k podané žádosti a byl s ním proveden pohovor. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je legalizace jeho dalšího pobytu v České republice a obavy z návratu na Ukrajinu kvůli dluhům. Ve vlasti žil naposledy v Ternopolské oblasti. Na Ukrajině žije jeho družka a dvě děti. K problémům na Ukrajině sdělil, že si na dokončení stavby domu půjčil peníze od známého z kriminálních struktur. V daném termínu mu peníze nebyl schopen vrátit. Dotyčný mu pak začal počítat úroky, částka se zvyšovala a nebyl schopen dluh uhradit. Proto vlast opustil, splatil část dluhu, ale úroky rostly dál. S věřitelem do kontaktu nepřišel a s nikým tuto věc neřešil. Považuje to za osobní záležitost. Na dotaz správního orgánu dne 11. 3. 2020 po svém zadržení uvedl do protokolu na policii, že nic mu nebrání ve vycestování na Ukrajinu. Následně do protokolu dne 25. 11. 2020 sdělil, že dluží mafii peníze. Doplnil, že se jeho družka vrátila v srpnu roku 2020 z Ukrajiny a informovala jej o tom. Ve vlasti neměl nikdy žádné problémy s ukrajinskými státními a bezpečnostními složkami, ani kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k určité sociální skupině či politickému přesvědčení. Ve své vlasti nikdy nebyl trestně stíhán. V České republice mu bylo uloženo soudní vyhoštění. V případě návratu do vlasti se obává, že bude v nebezpečí kvůli dluhu. V České republice, ani v EU nemá žádné příbuzné. V podrobnostech soud dále odkazuje na zjištění z výpovědi žalobce, jak jsou tato uvedena v napadeném rozhodnutí, protože korespondují s obsahem spisu a jsou správná.
5. Žalovaný při posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany vycházel především z jeho výpovědi a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Konkrétně vycházel z materiálu Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu ze dne 8. 8. 2020, která je součástí spisu. Zjištění z tohoto podkladu jsou podrobně uvedená na str. 3 – 4 rozhodnutí žalovaného a soud v podrobnostech na tato zjištění odkazuje, neboť korespondují s obsahem uvedeného materiálu.
6. Ze správního spisu se podává, že dne 5. 1. 2020 v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu, byla žalobci dána možnost se v rámci seznámení s podklady rozhodnutí shora uvedenými, seznámit se s informacemi, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich získání. Žalobce této možnosti

využil a uvedl, že se s obsahem podkladů seznámit nechce, bere je na vědomí. Podklady nechtěl doplnit, neuvedl žádné skutečnosti nebo nové informace, které by měl vzít správní orgán v úvahu při posouzení jeho žádosti. Pouze poznamenal, že všechno již sdělil.

7. Podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu, jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.
8. Podle ust. § 2 vyhl. č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších cizinců, Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Ukrajinu s výjimkou poloostrova Krym a části Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů.
9. Podle ust. § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, pro účely tohoto zákona se rozumí bezpečnou zemí původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, 1) ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, 2) který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a, 3) který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, 4) který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.
10. Krajský soud předně odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu např. na usnesení č. j. 5 Azs 23/2013-19, na rozsudek č. j. 5 Azs 66/2008-70 a citované ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu, z něhož plyne, že se předem vybrané země původu považují za bezpečné, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. Krajský soud souhlasí s žalobcem, že zařazení země mezi bezpečné země je vyvratitelnou domněnkou. K tomu soud dále odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 66/2008-70, v němž soud konstatoval, že „označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu“. Ukrajina je podle § 2 vyhl. č. 328/2015 Sb., na seznamu zemí, které České republika považuje s výjimkou výše označených oblastí, za bezpečné. Bylo proto na žalobci, aby prokázal opak. V dané věci však žalobce neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, z nichž by bylo možno usuzovat na hrozbu pronásledování v zemi původu, a tedy nepovažovat Ukrajinu ve vztahu k osobě žalobce za bezpečnou zemi původu. Krajský soud souhlasí se závěry žalovaného vyjádřenými na str. 4 a 5 napadeného rozhodnutí. Především žalobce pochází z Ternopolské oblasti, ve své vlasti nikdy neměl žádné konkrétní problémy se státními orgány své země a nebyl politicky aktivní. Soud souhlasí s žalovaným, že žalobce za jediné důvody bránící mu v návratu do vlasti označil osobní problémy spojené s finančním dluhem. Správní orgán správně připomenul, že z ust. § 2 odst. 6 zákona o azylu plyne, že původcem pronásledování je zásadně veřejná moc, což není případ žalobce. Původcem pronásledování sice může být i soukromá osoba, to však pouze za předpokladu, že lze prokázat, že veřejná moc není schopna či ochotna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním. Soud souhlasí s žalovaným, že ani k takovému závěru nelze v případě žalobce dospět. Nelze totiž učinit

závěr, že by příslušné státní orgány jeho země odmítly mu poskytnout ochranu jeho osoby anebo by ji nebyly schopny poskytnout, pokud by se na ně žalobce s žádostí o takovou ochranu obrátil. Soud sdílí názor žalovaného, že pokud by se žalobce skutečně cítil ohrožen, může se obrátit na příslušné státní orgány ve své zemi. Mezinárodní ochrana může být žadateli poskytnuta teprve v případě, kdy mu byla odeprána ochrana země jeho státní příslušnosti či tato ochrana nebyla ze strany příslušných státních orgánů poskytnuta v odpovídající míře. K tomu, aby mohl být učiněn takový závěr, je nutné, aby žalobce využil prostředků, které právní řád jeho vlasti k ochraně práv a svobod jednotlivce poskytuje, jak správně uvedl žalovaný. Z výše citovaného podkladu plyne, že na Ukrajině působí řada právnických osob dohlížejících nad stavem dodržování lidských práv, které prováděly účinnou kontrolu nad bezpečnostními složkami, žalobce má různé možnosti, jak tvrzené problémy ve své vlasti řešit. Žalobce dosud žádnou z možností právní ochrany v zemi původu nevyužil a na místo toho se rozhodl odcestovat z vlasti. Dle názoru soudu žalovaný se srozumitelně a přezkoumatelně vypořádal s tvrzeními žalobce a obstaral dostatek informací za účelem náležitého zjištění skutkového stavu. Žalobce tyto informace nijak nezpochybnil, ke zdrojům informací, obsahu dokumentu neměl žádné námitky. Námitka žalobce v žalobě, že obecná možnost využití ochrany před svévolnou hrozbou vážné újmy ze strany soukromých subjektů se stává na Ukrajině zcela iluzorní, nemá podklad ve správním spise žalovaného. Žalobce sám k tomuto svému tvrzení ani v průběhu správního řízení ani v průběhu soudního řízení nic nedoložil. Pokud žalobce v žalobě tvrdí, že žalovaný jeho případ zhodnotil bez konkrétní individualizace týkající se jeho minulosti a styků s ruskou armádou, pak k tomu je nutno uvést, že žalobce v průběhu správního řízení nic o údajných stycích s ruskou armádou nikdy netvrdil. Z logiky věci tedy plyne, že se tím žalovaný ani nemohl zabývat. Nic bližšího k tomu žalobce neuvedl ani v žalobě.

11. Krajský soud na základě shora uvedeného žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
12. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právníké vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

[Zadejte text.]

Ostrava 29. 4. 2021

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje